

Tentokrát o herectví

RECENZE

Vlastně mne to trápí už delší čas. Totiž: hodnotíme-li představení a píšeme-li o nich, tak rozebíráme všemožné částice a komponenty, ale na herectví zbývá vždycky nejméně prostoru. Přestože jím a skrze ně se divadlo stává divadlem. A tak jsem se rozhodl pokračovat v experimentování s recenzemi, jež jsem započal, když jsem spojil hned v nedělním čísle Zpravodaje dvě dohromady. Tentokrát spojím tři a ještě se pokusím podívat na tři představení úterního dne přes herectví.

A začnu se scénickým tvarem, s nímž mám v tomto směru největší potíže: s inscenací Tak tohle je naše Leni?! souboru HOP-HOP z Ostrova. Viděl jsem ji už na Popelce v Rakovníku a dost mne zneklidnila a znepokojila svým zvláštním propojením herectví, jež usiluje o tradiční hereckou postavu, která je nositelem příběhu, a smyslu předváděného s vysokou mírou užívání znaků, symbolů. To tradiční herectví je v poslední instanci dokonce silně psychologické, neboť v postavě dívky Leni jde o pátrání ve vlastním nitru, o vzpomínky, jež jsou překrývány současností; jiné postavy nemají tehle hlubinný ponor, ale utvářejí na základě svých v jednoduchých liniích načrtnutých charakterů neméně jednoduché vztahy. A vedle nich je chlapec, jenž se značnou dávkou sdělnosti až vtíravé pomocí bubínku ukázkově demonstruje to, co pro Brechta byl gestus – totiž společenský postoj militaristicko-fašizoidních rysů. Vedle něj to Leni Markéty Aranyossovové se svou rozeklanou duší, vyžadující složitou psychologickou kresbu, vůbec nemá lehké. Podařilo-li se jí přesto udržet krok s celým tím stylizovaným umělým světem okolo v podobě, jež není přehlédnutelná, ale naopak se trvale svým komplexním půvabem připomíná, pak je její zásluha na působnosti tohoto představení nepochybná.

O představení Gogolova Revizora DS Týjá-tru HROBESO se mně z tohoto hlediska píše zatraceně špatně, protože v první polovině v něm prostě žádné herectví nebylo. Aby mně bylo dobře rozuměno: Z mnoha důvodů pokládám Revizora za nejlepší novodobou komedii a jedním z těch důvodů je i to, že svou skvostnou řadu pozoruhodných postav vytváří svrchovaně dramaticky – tj. jednáním. A to se zkrátka a dobře v první polovině tohoto představení nekonalo. Jednat znamená – jak říká Otakar Zich – na někoho působit, o něco usilovat, něco si přát

a chtít, na něco reagovat – a to vše s vědomím prostoru, v němž se to jednání odvíjí. Také se tomu dá říkat komediální herecko-režijní rozehrání situací. Na místo toho se jen a jen říkal text, jenž je naštěstí natolik vtipný sám o sobě, že část diváků se mu mohla smát. Ale jako komediální divadlo to byla nuda; skoro jsem si kladl otázku, jestli je vskutku Revizor tak skvělá hra. V druhé polovině – od scény, kdy Chlestakov bere peníze – se představení vylepšilo, protože to je situace vskutku v tomto smyslu mistrovsky a ukázkově napsaná. Každá z postav, jež k Chlestakovovi přichází, je svým chováním a jednáním přímo výzvou k hereckému atraktivnímu koncertu, což se na několik místech podařilo do jisté míry realizovat. Ale to nic nemění na tom, že herectví, které by využilo šancí, jež Gogolův text nabízí, v představení nebylo. V určitém okamžiku první poloviny jsem se dokonce začal sám sebe ptát, jestli to není interpretační koncepce, jejíž podstatu a funkci prostě neumím dekódovat.

Pochyby Johna Patricka Stanleyho jsou textem přesně a přísně sevřeným jedním tématem, jenž je jádrem situace a jednání, které se z ní rodí. Je to skoro hra la these, jež ovšem má tu výhodu, že žádnou tezi nehájí a nešíří jako nezvratnou pravdu, ale nechává na konec otevřenou otázku jako pochybnosti, jež člověka provázejí. Tato sevřenost je příležitostí pro herce, která je také v inscenaci využita. Libor Ulovec má od Pánaboha nebo od přírody talent být totálně, cele, vším postavou, již hraje. Jeho přeosobnění – tj. schopnost sám sebou hrát jinou postavu, jiného člověka – je bezchybné; skoro jsem mu věřil, že je tím školním kaplanem. Obě jeho partnerky jako jeptišky – učitelky šly toutéž hereckou cestou, takže najednou už to nebyla hra na tezi, ale živá poutavá otázka, která svou divadelní kvalitou přitahovala.

Jan Císar

Mně se to líbilo, až na posledních dvacet, třicet minut, kde byly velké pochyby. Z divadla jsem odcházel na pochybách, protože jsem nevěděl, jak to všechno bylo.

Jakub z Hronova

Vlastně mě to bavilo a byla jsem vtažena do děje. Herecky to bylo zvládnuté perfektně, ale trochu bych přidala na divadelnosti – bylo to pro mě až moc reálné.

Maruška

Já do toho šel, ale taky mi to chvílema přišlo moc stojaté. Ale herecky to bylo zvládnuté skvěle.

Adam

Trochu pochybuju. Bylo to statické, ale udrželo to moji pozornost.

Týna

Úžasné a podle mě úplně nejlepší představení, co jsem tady viděla.

Pardubice

Výborně zahrané a mám velké pochyby.

Štěpán

Líbilo se mi to moc – dobré herectví a ten příběh je taky super.

Klára

Já už to viděla podruhé, a líbilo se mi to, až na tu černošku. Přišlo mi, že všechno ostatní bylo přirozené, a ona ne.

Eva

Už dlouho jsem neviděla takovou pravověrnou činohru, která mě dokázala třeba i dost dojmout a oslovit.

Jitka

Jsem šťastná, že je tu konečně divadlo, zabývající se opravdovým tématem. Jsou to výborní herci – pokorní a poctiví. Myslím, že si velmi poctivě to téma zpracovali, věřila jsem jim to už od začátku. A mám pochyby. Rozumím tomu pánovi, ať už to udělal, a nebo ne. Chtěla bych teď o tématu s někým diskutovat, tak mě to oslovilo. Jsem normálně dojatá.

Renata Vordová